

PROJEKTOVÝ TÝDEN ČARODĚJNICKÝ REJ

INTEGROVANÝ BLOK: ČERVENÁ, ŽLUTÁ, ZELENÁ

TÉMA: ČARODĚJNICKÝ REJ

CÍL: POSKYTNOUT DĚTEM PŘÍLEŽITOST K POCHOPENÍ OBRA A ZLA. SEZNÁMIT DĚTI S LIDOVÝMI ZVYKY A TRADICEMI

MOTTO: ČARODĚJKY JE NÁŠ DEN, OPRAŠTE KOŠTĚ A POJĎTE VEN!

KOMUNIKAČNÍ KRUH:

1. **Historie čarodějnic** – Filipojakubská noc, 30. Duben, magická noc, slet čarodějnic, poklady,....
2. **Čarodějnice** – vzhled, vlastnosti, věk, hlas, jména, jak si děti čarodějnic představují, synonyma slova čarodějnice – ježibaba, bába, kouzelnice, čarodějka, vědma,....
3. **Čarodějné symboly** – košťata, elixíry, čarovné knihy, zaříkávadla, kouzla, kouzelná hůlka,
4. **Pomocníci čarodějnic** – kočka, kocour, žába, had, myš, pavouci, netopýr,....
5. Pohádky o čarodějnicích – Malá čarodějnice, O Sněhurce, Micimutr, O perníkové chaloupce, Kouzelný měsíc, Dívka na koštěti – Saxana, Mrazík,....
6. **Pálení čarodějnic v současnosti** – pálení ohňů, převleky, čarodějnický tanec, hudba, volba nejhezčí čarodějnice, opékání špekáčků, soutěže,....
7. **Kdybych uměl/la čarovat, vyčaroval/la bych si?**

BÁSNIČKY:

„Kouzelná návštěva“

Na návštěvu dnes přiletí (*stoj, říkáme potichu*)

čarodějka na koštěti. (*zvedáme tyč nad hlavu*)

Ani trochu strach nemáme, (*stoj rozkročný, tyč nad hlavou a kýváme se do stran*)

pěkně ji tu přivítáme. (*stoj rozkročný, ukláníme se*)

Překvapení pro ni máme, (*tyč na zemi, přeskoky snožmo*)

obraz jako dar jí dáme. (*dřep, zvedáme tyč nad hlavu*)

K tomu pěkně pozdravíme. (*tyč na zemi, ukloníme se*)

A co dál? - To uvidíme. (*oběhneme tyč, stoj*)

„Čáry máry“

Čáry máry klikyháky,

kdo zná moje tajné znaky?

V knize kouzel psáno je,

jak se správně čaruje.

ČARODĚJNICKÁ ZAŘÍKÁVADLA:

1. Čáry máry černý hnát, tvoje přání já chci znát.
2. Lidská hlava, oči, nos, černý kocour chodí bos.
3. Vyleť, hůlko do vzduchu, ať proměním se v ropuchu.
4. Dospělí i mrňata, osedlejte košťata. Po roce k nám zase letí čarodějky na koštěti.
5. Čáry máry, čáry máry, hni se koště lary fáry.
6. Čáry máry kouzlení, ať se ta/ten věc (hrnec, lopata, koště, ...) promění.
7. Čáry máry babička, ať je ze mě žabička.

ČARODĚJNICKÉ HÁDANKY:

1. Jak se jmenoval kamarád Malé čarodějnice? (pes, kocour, **havran**)
2. Jak se jmenoval čaroděj v pohádce Arabela? (Racochejl, Breburda, **Rumburak**)
3. Co potřebují kouzelníci ke kouzlení? (ponožku, **hůlku**, maminku)
4. Jak se jmenovala dívka na koštěti? (Roxana, **Saxana**, Xena)
5. Jaký, je nejčastější dopravní prostředek čarodějnic? (**koště**, koloběžka, auto)
6. Kdy mají čarodějnice svátek? (1. Ledna, 1. Dubna, **30. Dubna**)
7. Co měl kolem těla čaroděj, který věznil Zlatovlásku? (**tři obruče**, zlatý pás, hada)
8. Jak se říká v Africe kouzelníkovi? (šašek, **šaman**, švabach)
9. Jaké je známé zaklínadlo? (karamba, hexnšus, **abrakadabra**)
10. Co si dává člověk na krk, aby ho to ochránilo před čarodějnicí/ čarodějem? (amoletu, anakundu, **amulet**)
11. Jaká znáš kouzelná slůvka? (fujtajbl, **děkuji, prosím, miluji tě, mám tě ráda,...**)
12. Kde byla kouzelnická škola? (v Táboře, v **Bradavicích**, v Praze)

ČARODĚJNICKÁ PÍSNÍČKA:

ČARODĚJNICE

Je - ži - ba - ba s je - ži - ba - bou na ko-peč-ku za Ji -hla-vou
ra - di - ly se, ra - di - ly, jak by nej-lip řá - di - ly.
Ref.
Čá - ry, má - ry, bas - ta fid - li, koš-tát-ko nás po - ne - se.
po - le - tí - me ja - ko ví - tr. Boj - te se nás, boj-te se!

2. Ježidědek vstal ze židle -
že poletí; vzal si vidle.
Jenže vidle neletí.
Proto - sláva koštěti!

Ref.: Čáry, máry,

POHÁDKA:

O OBROVI, KTERÝ MĚL OBROVSKÉ TRÁPENÍ

Je to dávno, kdy v hlubokém lese žil jeden obr Hugo. Nebyl vůbec zlý, měl rád děti, díval se, jak si hrají a snil o tom, že s nimi běhá, skáče nebo hraje na schovávanou. Ale jen se blížil k městu nebo k vesnici, země se otřásala a duněla. Lidé se ze strachu schovávali v domech, zavírali okna, zamykali dveře. Navíc ke všemu dospělí často děti obrem strašili. Chudák Hugo, obra se prostě všichni báli a nikdo neměl ani ponětí, že Hugo je tak hodný a moc opuštěný a nešťastný.

Zoufalý obr dlouho přemýšlel o svém obřím trápení, až nakonec dostal nápad: všechno je proto, že je tak obrovský, musí se tedy zmenšit! To se snadno řekne, zmenši se, ale jistě to nepůjde tak snadno, jako když se při praní srazí ponožky. Naštěstí si vzpomněl, že v hlubokém lese za desaterými horami a pěti řekami žije jedna čarodějnice, která umí z malých rybek udělat velké kapry a z velkého hada žízalu.

Vydal se tedy za čarodějnici - přeskočil les, překročil řeky. Čarodějnice už pěknou chvíli slyšela obří kroky a celá vyděšená hledala úkryt v houštině. Obr co nejjemněji zaklepal na dveře její chaloupky, a když se nikdo neozýval, nesměle nakoukl dovnitř.

„Pěkně prosím, ctihodná paní čarodějnice, nic vám neudělám, nebojte se, jen jsem vás přišel požádat o pomoc.“ Čarodějnice se po chvílce odvážíla vykouknout a řekla: „Ráda bych ti pomohla, ale zmenšit velikána není jen tak. Obyčejná zaklínadla tady nepomůžou. Musím nahlédnout do čarodějnické knihy.“ Dlouho listovala, až nakonec našla předpis na vhodnou směs.

Muší ucho, kus žabince,
trochu medu dej do hrnce,
kousek křenu, hrst přesličky,
přidej sůl a tři mušličky.

Čarodějnice všechno nasypala do kotle a když byl kouzelný lektvar uvařený, dala ho obrovi vypít. Hugovi ani trochu nechutnal, ale vypil ho poctivě až do dna. A vtom se začal zmenšovat a zmenšovat. Šlo to tak rychle, že ho za chvíli nebylo ve vysoké trávě vidět. „Toho nápoje jsi asi vypil moc a já jsem nic nevážíla, všechno jsem brala jen tak od oka,“ vzdychla čarodějnice. „Co si teď počnu? Nemohla bys mě zase trochu zvětšit?“ slabým hláskem zaškemral obřík - trpaslík. Čarodějnice znovu dlouho listovala v učené knize a dala se do přípravy kouzelného odvaru.

Vrbový proutek, slzy krokodýlí,
muší křídélka, křídla motýlí,
zeličko mladé, prastarou vodu,
zamíchej, podávej na prvním schodu.

Tentokrát neudělala chybu, Hugo se postavil na první schod u vchodu do čarodějnické chaloupky, vypil lektvar a začal se zvětšovat. Ne moc, jen akorát, aby byl právě tak velký jako obyčejný člověk. „Hurá, hurá!“ volal Hugo a poskakoval hned na jedné, hned na druhé noze a potom na obou. Kdyby tohle udělal, když byl ještě obrem, chaloupka čarodějnice by se sesypala jako domeček z karet. „Ani nevíte, jak jsem vám vděčný,“ řekl. „Mohl bych taky já něco pro vás udělat?“ „To víš, že bys mohl,“ odpověděla. „Když teď vypadáš jako člověk, můžeš mně někdy dojít nakoupit. To víš, já se nerada ukazuji mezi lidmi, koukají po mě divně a dokonce se smějí mému klobouku.“ Od té doby žil Hugo ve městě, mohl se kamarádit s lidmi, hrát si s dětmi a pravidelně nosil paní čarodějnici nákupy.

PRACOVNÍ LISTY:

1. **Čarodějnické počítání** – upevňování, procvičování základní matematické řady 1 – 10
2. **Let Čarodějnice** – grafomotorické cvičení, špetkový úchop, uvolňování zápěstí
3. **Quiz pro malé čarodějnice a čaroděje** – sluchové vnímání
4. **Zakroužkuj co k čarodějce patří** – zrakové vnímání
5. **Elixír mládí od paní čarodějnice** – geometrické obrazce
6. **Čarodějnice** – vyhledávání písmenek tvoření slova čarodějnice – základy předčtenářské gramotnosti

ČARODĚJNICKÉ MALOVÁNÍ, KRESLENÍ, OMALOVÁNKY, DOKRESLOVAČKY

1. **Čarodějnice, Ježibaby**
2. **Kocour, Kočka, had, netopýr, pavouk,.....**
3. **Čarodějnický kotel, hrad, chatrč, pavučina, koště, lektvar, elixír,....**

DIDAKTICKÉ HRY:

1. **Čarodějný lektvar** – příprava čarodějného lektvaru dle předlohy (matematická řada 1 – 10, rozlišování pojmů, méně, více, stejně,....)
2. **Klobouky, boty a punčochy paní čarodějnice** – vyhledávání shodných obrázků, zrakové vnímání, pozornost, barvy
3. **Čarodějné čtení** – tvoření slov pomocí písmenek, dle předlohy – základy předčtenářské gramotnosti

ROZUMOVÁ A SMYSLOVÁ VÝCHOVA

1. **Práce s knihou** - prohlížení a popis obrázků čarodějnic v knihách, charakteristika čarodějnic (vzhled, postava, obličej, oblečení, vlastnosti a schopnosti, létání na koštěti, čarování, vaření lektvarů)
2. **Vyprávění příběhů o čarodějnicích** – hlavní postavy, dobro, zlo, dokončení příběhu.
3. **Čarování čarodějnice** – sluchová hra - děti nanosí do chýše předměty, se kterými bude čarodějnice čarovat (papíry, igelitový pytlík, dřívka, skořápky od ořechů, příbor....) Čarodějnice se zavře do své chýše a děti musí podle sluchu poznat, s jakými předměty čaruje.
4. **Divadelní představení** – děti si připraví pohádku o čarodějnici (spolupráce, rozšiřování slovní zásoby, fantazie, ponaučení,...)

ČARODĚJNICKÉ POKUSY – ELIXÍRY - LEKTVARY

1. Barevná cukrová voda

Pomůcky: tři malé sklenice, jedna velká sklenice, žluté (lze nahradit vanilkovým pudinkem, červené (lze nahradit červenou šťávou), a modré potravinářské barvivo (lze nahradit inkoustovou vodou), cukr, voda, lžice

Postup: Do všech třech malých sklenic nalít vodu. Do první sklenice dát 6 lžic cukru, do druhé skle nice 3 lžice cukru. Cukr ve sklenicích důkladně rozmíchat, aby se rozpustil. Do všech sklenic přidat rozličné potravinářské barvy. Do velké sklenice

postupně nalít obarvenou cukrovou vodu ze všech malých sklenic. Začínáme od nejsladší po čistou neslazenou vodu. Lijeme pomalu po skle sklenice.

Princip: Čím více cukru je ve vodě rozpuštěno, tím je roztok hustší, to znamená těžší. Když opatrně vrstvíme vodu méně sladkou na vodu, která obsahuje cukru více, ta méně sladká „plave“ nad tou více oslazenou.



2. Bublající lektvar

Pomůcky: Skleněná nádoba, táč, lžička, ocet, potravinářské barvivo, třpytky, jar, jedlá soda

Postup: Skleněnou nádobu postavíme na táč a do poloviny ji naplníme octem. Přidáme trochu potravinářského barviva a třpytky. Pak do sklenice přidáme jar a vše pomalu zamícháme kovovou lžičkou, aby se vše promíchalo. Nakonec do připravené směsi přidáme vrchovatou lžičku jedlé sody a sledujeme, co se bude dít.



3. Tajemné obrázky

Pomůcky: sklenička, svíčka, štětec, citrón, papír, sirky

Postup: Do skleničky vymačkáme trochu citronové šťávy. Štětcem namalujeme obrázek na papír. Obrázek necháme uschnout. Tím se obrázek stane neviditelným. Suchý obrázek zviditelníme přejížděním nad plamenem svíčky. Prosím, buďte hodně opatrní.

Princip: Citrón papír chemicky změnil, a proto papír v narušených místech začne hnědnout dříve. Obrázek se zviditelní.





4. Čarujeme s mlékem

Pomůcky: talíř, mléko, potravinářské barvy, štětičky na čištění uší, jar

Postup: Na talíř nalijeme mléko. Do mléka nakapeme pipetou kapičky rozpuštěného potravinářského barviva. Vezmeme si vatovou tyčinku a ponoříme ji do mléka s barevnými kapkami. Vidíme, že se nic nezměnilo/nestalo. Vezmeme si druhou vatovou tyčinku a nakapeme na ni jar, znovu ji ponoříme do mléka s nakapanou barvou. Barvy s mlékem se jako kouzelným proutkem začnou rozestupovat do všech stran. Toto můžeme opakovat na různých místech připraveného talíře s barvami.



5. Barevné čarodějné mosty

Pomůcky: pět skleněných průhledných skleniček, papírové utěrky na ruce, voda, potravinářské barvy

Postup: Vedle sebe postavíme pět skleniček. Do první skleničky nalijeme rozpuštěnou žlutou barvu. Druhá a čtvrtá sklenička budou prázdné. Do třetí skleničky nalijeme červenou barvu a do páté, barvu modrou. Skleničky spojíme proužky z papírové utěrky. Postupně pozorujeme, jak se barevná voda vsakuje do papírové utěrky a přechází do prázdných skleniček, kde se mísí žlutá s červenou = oranžová. Červená s modrou = zelená. Počet barev a skleniček může být různý a barvy můžeme poskládat dle své fantazie.



POHYBOVÉ HRY:

1. **Oblékání čarodějnic** – sukně/ šátky/ svetry/ skupinová hra – rychlost, vzájemná spolupráce/
2. **Čarodějný tanec** – tanec v rytmu hudby
3. **Let na koštěti** – děti, létají po daném místě na daný signál mění, pozici těla, pohyb, směr letu. Let lze doplnit startováním košťat - t,t,t,t, dttdtd, drn, drn
4. **Čarodějná štafeta**
 - **Trefování koštětem na cíl** – prolétne obručí, kbelík
 - **Let na koštěti** – závody v letu – běhu.
 - **Postrkování začarovaného míče košťaty do cíle** – může být i slalom.
 - **Skákání v čarodějném pytli**
 - **Zdolávání čarodějné bažiny**
 - **Slalom na košťatech**
 - **Prohazování čarovného míčku pavučinou**
5. **Čarodějko, my se ptáme, čehopak se chytit máme?** – Děti jsou volně v prostoru, jedno dítě má roli čarodějnice. Čarodějnice je chce začarovat, ale děti se před jejím čarováním mohou zachránit, najdou-li to co jim čarodějka řekne.

Děti: Čarodějko, my se ptáme, čehopak se chytit máme?
Čarodějnice: červené, zelené barvy, skla, dřeva, látky, železa, části těla
6. **Na slepou čarodějkou** - Děti utvoří kruh, který je jakýmsi bezpečnostním plotem pro čarodějnic, která je uprostřed. Ta má zavázané oči. Čarodějka vyvolává dvě jména dětí a ty si musí vyměnit místo. Čarodějka se sluchem snaží zjistit pohyb a některé dítě chytit. Koho chytí tak ten se stává čarodějkou.
7. **Na čarodějnic** – obměna hry na honěnou.
8. **Tanec čarodějů a čarodějnic** – děti reagují na smluvený signál – učitelka zvedně loutku čaroděje - tancují čarodějové na zvednutou loutku čarodějnice tancují čarodějnice,.....
9. **Koště paní čarodějnice**

Stará bába čarovala, svým koštětem zamávala.
Podala ho druhé bábě, a ta bába zase bábě.
Které koště zůstane, tak ta z kola vypadne.

